

Češi a Slováci v době 1. sv. v.

- Rak.-Uh. – tuhý režim = kritici války – vězení, šibenice
- hospodářství podřízeno vojenským orgánům → zásobování vojska
- čeští vojáci bojují hl. na východní frontě, ale i na západní a italské
- 2 představy poválečného uspořádání - Rakousko-Uhersko se změní na federaci
- vznikne samostatné Československo

Zahraniční odboj

T. G. Masaryk

- r. 1914 emigroval a přesvědčoval dohodové velmoci o rozdělení Rak.-Uh. na národní státy (právo národa na sebeurčení = rozhodnout se, zda žít v samostatném státě nebo za jakých podmínek být součástí jiného státu)
- názor – společný stát Čechů a Slováků (podobný jazyk, vymanění z maďarské nadvlády, ...)
- podporován krajanskými spolky Čechů a Slováků v zahraničí (asi 2 mil.)

Edvard Beneš

- r. 1915 emigroval za Masarykem – v Paříži ustanovili Československou národní radu – řídila protirakouský odboj v zahraničí

M. R. Štefánik

- organizoval československé vojsko = legie bojující na straně Dohody

legie

- bojovaly na Z, V a italské frontě
- legionáři = Češi a Slováci žijící v dané zemi + čeští a slovenští zajatci
- nejslavnější – v Rusku
- byly silným důvodem, proč dohodové velmoci podpořily vznik Československa

Vyhlášení Československa

- listopad 1916 – nastupuje císař Karel I. → uvolnění poměrů, naděje na federaci
- květen 1917 – Manifest českých spisovatelů = vyzvali poslance, aby hájili zájmy českého národa = samostatný stát
- leden 1918 -Tříkrálová deklarace = čeští a moravští poslanci žádají samostatnost
- léto 1918 - vznikl Národní výbor (v čele Karel Kramář) – tvoří zákony pro nový stát
- Francie a VB uznaly Československou národní radu = základ budoucí československé vlády
- 28. října 1918 – vyhlášen samostatný československý stát

..... zde odstříhni

Video: 1. sv. v. - Den, kdy vzniklo Československo (28. říjen 1918) – T. G. Masaryk – asi 4.05 min.

<https://www.stream.cz/slavedny/526294-den-kdy-vzniklo-ceskoslovensko-28-rijen>

Video: T. G. Masaryk - First President of Czechoslovakia (anglicky) - asi 2:08 min

<https://www.youtube.com/watch?v=mCUYMZU-mwQ>

Otázky:

1. Jaké byly představy o poválečném uspořádání Rakousko-Uherska?
2. Jmenuj 3 osobnosti zahraničního odboje.
3. Kdo byli legionáři, kteří bojovali na Z, V a italské frontě?
4. Které země uznaly Československou národní radu jako základ budoucí českoslov. vlády?
5. Kdy byl vyhlášen samostatný československý stát?

Pošlete na můj školní email (eva.hanzlickova@zsudvora.cz) do Čt 28. 5. Pište rovnou do e-mailu.

D825. – 29. 5. 1. sv. v. 4/5 Vlepte si do školního sešitu, koukněte na video a odpovědi na otázky mi pošlete emailem.